

Łukasz Jastrząb

Przyczynek do strat osobowych Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 na terenie powiatu bydgoskiego

Ewidencja strat Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 ma swoją literaturę, powstałą jeszcze przed II wojną światową¹. Jedyłą do 2008 r. listę poległych powstańców wielkopolskich zredagowano w Referacie Historycznym Dowództwa Okręgu Korpusu VII w Poznaniu pod kierownictwem mgr. Tadeusza Jabłońskiego, podówczas kierownika tego Referatu. Ukazała się ona drukiem w 1936 r., a dyskusji nad stratami w Powstaniu Wielkopolskim nie cechowały szczególne kontrowersje. Wielkopolski wysiłek szacowano na 2000-2500 zabitych, choć *Lista* Tadeusza Jabłońskiego określiła straty na 1798 osób. Wkrótce grono redakcyjne poróżniło się w kwestiach dotyczących kwalifikowania strat, a później – co do skali udziału poszczególnych autorów w przedsięwzięciu. Tadeusz Grygier (1916-2000) i Zygmunt Wygocki przez lata zarzucali Tadeuszowi Jabłońskiemu popełnienie plagiatu; że zwyczajnie firmował ich osobisty wysiłek, przy minimum własnego². Zygmunt Wygocki

¹ T. Jabłoński, *Lista strat Powstania Wielkopolskiego 1918/1919*, Wojskowe Biuro Historyczne, Warszawa 1936; *Lista strat nr 1-6 (od 1 stycznia do 31 maja 1919 r.)*, Dowództwo Głównie Sił Zbrojnych w byłym zaborze pruskim, Poznań 1919; *Lista strat Wojska Polskiego. Polegli i zmarli w wojnach 1918-1920*, Wojskowe Biuro Historyczne, Warszawa 1934.

² Zygmunt Wygocki (1911-1995) urodził się w Berlinie, a do Polski przyjechał w 1919 r. Magister historii (1936 r.) i pedagogiki (1938 r.) na Uniwersytecie Poznańskim; uczeń prof. Adama Skałkowskiego. Pracownik Referatu Historycznego Dowództwa Okręgu Korpusu VII. W latach 1939-1945 w niewoli w Murnau, po wojnie na emigracji w USA. Doktoryzował się z historii w Chicago (USA) w 1977 r. pod kierunkiem prof. Wacława Jędrzejewicza. Autor prac historycznych, głównie dotyczących Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 (patrz np. *Gniezno*

„swoją listę” zdeponował w Centralnym Archiwum Wojskowym w Warszawie i do końca życia pracował nad drugim wydaniem *Listy strat Powstania Wielkopolskiego*³. Materiały te uległy jednak zniszczeniu po jego śmierci, być może na życzenie autora, czego należy ogromnie żałować. *Lista strat Powstania Wielkopolskiego* pod redakcją Tadeusza Jabłońskiego zawierała 1714 nazwisk plus informacje o 84 pogrzebanych nieznanym powstańcach, nie do końca prawdziwe, bo niekiedy „NN” rozszyfrowano już wcześniej w *Liście...* W 2008 r., po 72 latach od ukazania się *Listy* Tadeusza Jabłońskiego, wydana została *Lista strat Powstania Wielkopolskiego od 27.12.1918 r. do 8.03.1920 r.*, autorstwa prof. dr. hab. Wiesława Olszewskiego i dr. Łukasza Jastrząba⁴. Wieloletnia praca badawcza w archiwach, urzędach, bibliotekach dała wykaz 2256 nazwisk poległych powstańców wielkopolskich, co stanowi około 20% więcej od dotychczasowych ustaleń.

Poniższy wykaz jest tylko przyczynkiem do zobrazowania strat Powstania Wielkopolskiego na terenie dzisiejszego powiatu bydgoskiego. Lista obejmuje osoby, które urodziły się na terenach dzisiejszego powiatu bydgoskiego, mieszkały tutaj, zginęły, zmarły lub zostały tu pochowane. Ciężkie walki toczyły się na pograniczu powiatu – pod Szubinem, Rynarzewem, Złotnikami Kujawskimi, ale zakres danych ograniczyłem tylko do aktualnych granic powiatu bydgoskiego. Materiał ten może być punktem wyjścia dla badaczy regionalnych do podjęcia szczegółowych studiów nad tą problematyką.

Wszelkie uwagi i zapytania uprzejmie proszę kierować pod adresem: lukas7712@wp.pl.

dr Łukasz Jastrząb
Poznań

i powiat gnieźnieński w powstaniu wielkopolskim 1918-1919, Instytut Zachodni w Poznaniu, Seria: „Dzieje Polskiej Granicy Zachodniej” nr VIII, Poznań 1988).

³ Centralne Archiwum Wojskowe im. mjr. Bolesława Waligóry w Warszawie, Wojskowe Biuro Historyczne, sygn. 400.2846.

⁴ W. Olszewski, Ł. Jastrząb, *Lista strat Powstania Wielkopolskiego od 27.12.1918 r. do 8.03.1920 r.*, Seria: „Monografie Politechniki Koszalińskiej”, nr 157, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, Koszalin 2008.

⁵ W nawiasach kwadratowych podany jest kod użyty w tekście.

Materiały wykorzystane przy tworzeniu tabel

Źródła archiwalne⁵

- Archiwum Państwowe w Bydgoszczy, Urząd Wojewódzki Pomorski w Toruniu, Wydział Robót Publicznych, sygn. 24348, *Ewidencja mogił żołnierzy polskich pochowanych na cmentarzach w powiecie szubińskim* [APB].
- Archiwum Państwowe w Bydgoszczy Oddział w Inowrocławiu, Starostwo Powiatowe Strzelińskie w Strzelnie, sygn. 351 [APB OI].
- Archiwum Państwowe w Poznaniu, Starostwo Powiatowe Poznań-Zachód, sygn. 1477, *Korespondencja dotycząca grobów poległych powstańców za okres październik 1919-listopad 1921* [APP].
- Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Poznaniu, *Księgi miejscowe zgonów 1919 I, 1919 II, 1920 I, 1920 II, Spis alfabetyczny zgonów. Lista poległych 1914-1920* [USC].
- Centralne Archiwum Wojskowe im. mjr. Bolesława Waligóry, Wojskowe Biuro Historyczne, sygn. 400.2846 – tzw. lista Zygmunta Wygockiego [CAW].

Źródła publikowane

- Jabłoński T., *Lista strat Powstania Wielkopolskiego 1918/1919*, Wojskowe Biuro Historyczne, Warszawa 1936 [PW].
- Kościański Z., Wartel Z., *Mogiły powstańców wielkopolskich poległych i zmarłych w czasie walk powstańczych 1918/1919 (stan badań nad grobownictwem powstania wielkopolskiego 1918/1919 na koniec 2002 roku)*, Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 Zarząd Główny, Poznań 2002 [MG].
- Kościański Z., Wartel Z., *Zachowane mogiły powstańców wielkopolskich poległych i zmarłych w czasie walk powstańczych 1918/1919*, Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 Zarząd Główny, Poznań 2003 [MG].
- Lista strat Wojska Polskiego. Polegli i zmarli w wojnach 1918-1920*, Wojskowe Biuro Historyczne, Warszawa 1934 [LS].
- Olszewski W., Jastrząb Ł., *Lista strat powstania wielkopolskiego od 27.12.1918 r. do 8.03.1920 r.*, Seria: Monografie Politechniki Koszalińskiej nr 157, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, Koszalin 2008 [LSFW].
- Powstańcy wielkopolscy... Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918/1919*, t. I, red. B. Polak, Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 Zarząd Główny, Poznań 2005 [BUPW 1].
- Powstańcy wielkopolscy... Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918/1919*, t. III, red. B. Polak, Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 Zarząd Główny, Poznań 2007 [BUPW 3].
- Słownik biograficzny powstańców wielkopolskich 1918-1919*, red. A. Czubiński, B. Polak, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2002 [SBPW].

Polegli powstańcy wielkopolscy urodzeni na terenie dzisiejszego powiatu bydgoskiego

Nazwisko i imię	Stopień	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania	Oddział	Data śmierci	Jak umarł	Miejsce śmierci	Miejsce pochówku
Nowicki Piotr	szeregowy	b.d.	Bydgoszcz	b.d.	1 Kompania 2 Wielkopolskiego Batalionu Telegraficznego	† 17.05.1919	zmarł z chorób ⁶	Poznań	Poznań
Wierzbicki Janusz	szeregowy	* 1898	Bydgoszcz	b.d.	b.d.	† 09.01.1919 ⁷	poległ	Zbąszyń	Słupia gm. Stęszew

Polegli powstańcy wielkopolscy mieszkający w 1919 r. na terenie dzisiejszego powiatu bydgoskiego

Nazwisko i imię	Stopień	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania	Oddział	Data śmierci	Jak umarł	Miejsce śmierci	Miejsce pochówku
Bembnista Jan	kapral	* 16.08.1895	Anieliny	Słupowo	Kompania Zapasowa 2 Wielkopolskiego Batalionu Saperów	† 3.07.1919	wypadek	Poznań	Poznań

Powstańcy wielkopolscy polegli na terenie dzisiejszego powiatu bydgoskiego

Nazwisko i imię	Stopień	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania	Oddział	Data śmierci	Jak umarł	Miejsce śmierci	Miejsce pochówku
Gościński Władysław	szeregowy	* 1896	b.d.	b.d.	b.d.	† 29.01.1919	poległ	Brzoza	Szczepanowo gm. Dąbrowa
Szmytkowski W.	szeregowy	b.d.	b.d.	Września	b.d.	† 20.01.1919	poległ	Brzoza	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka

⁶ Akt zgonu USC Poznań, nr 1291 1919/I, syn Józefa.

⁷ APP sygn. 1477 – 8.01.1919 r.

Baczyński Stanisław	szeregowy	* 01.03.1896	b.d.	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 11.01.1919 ⁸	poległ	Chmielniki	Strzelno gm. Strzelno
Chęsiak Stanisław	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka
Ciesielski Tadeusz	szeregowy	b.d.	b.d.	Chomiąża Szlachecka	2 Kompania Pułku Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka	
Gawron Jan	szeregowy	* 12.11.1895	Witobel	Witobel	10 Pułk Strzelców Wielkopolskich	† 19.10.1919	poległ	Murwaniec	b.d.	
Górný Walenty	szeregowy	* 8.02.1901	Wylatowo	Wylatowo	2 Kompania Pułku Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka	
Knak Wojciech	b.d.	* 21.04.1896	b.d.	b.d.	b.d.	† 22.01.1919	zmarł w niewoli	Bydgoszcz	Bydgoszcz	
Królikowski Stanisław	szeregowy	* 1.05.1896	Załachowo	Lubostroń	3 Kompania Batalionu Szubińskiego	† 18.04.1919	poległ ⁹	Kolankowo	Łabiszyn gm. Łabiszyn	
Krupski Marian	szeregowy	b.d.	b.d.	Września	3 Kompania Pułku Grenadierów Kujawskich	† 19.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka	
Krzywiński Maksymilian	szeregowy	* 13.08.1899	Toruń	Toruń	2 Kompania Pułku Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka	
Kulik Bolesław	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	† 28.04.1919	poległ	pod Bydgoszczą	Bydgoszcz	

⁸ APB OI sygn. 351, s. 19 – ranny 20.01 pod Chmielnikami, umarł 30.01.⁹ APB sygn. 24348 – zamęczony przez Niemców, członek obsługi karabinu maszynowego.

Łysiak Józef	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 21.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka
Mysliński Kacper	szeregowy	* 30.12.1894	Stany Zjedn.	Kuśnierz	2 Kompania Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka
Ozdyk Franciszek	szeregowy	* 10.04.1897	Paterek	Paterek	Kompania Nakielska	† 29.01.1919	poległ ¹⁰	Jarużyn	Paterek gm. Nakło nad Not.
Piwkowski Kazimierz	b.d.	* 23.01.1894	b.d.	b.d.	b.d.	† 24.01.1919	zmarł w niewoli	Bydgoszcz	Bydgoszcz
Reinsz Wincenty	plutonowy	* 11.07.1891	Swadzim	Poznań	1 Kompania 10 Pułku Strzelców Wielkopolskich	† 19.06.1919	poległ ¹¹	Murowanie	Rynarzewo gm. Szubin
Skrysiak Józef	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 21.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka

¹⁰BUPW 3, s. 166-168 [tu też zdjęcie] – syn Władysława i Wiktorii z domu Gonia. „[...] Z pierwszymi dniami stycznia 1919 r. [...] wstąpił w szeregi powstańcze. Walczył m.in. w bitwie o Mroczę i Slesin. Po opuszczeniu przez powstańców Nakła [...] wraz ze swoim ojcem udali się do bezpiecznej Gołańczy. Tam ponownie zgłosił się do oddziałów powstańczych, z którymi został skierowany na linię frontu nadnoteckiego. [...] 27 stycznia 1919 r. Franciszek Ozdyk wraz z kolegą skierowani zostali do miejscowości Jarużyn tuż przy szosie Nakło-Szubin jako posterunek patrolowy. Gdy w pobliżu pojawił się silny oddział niemiecki, rozpoczęli ostrzeliwanie [...] ranny Ozdyk, pozostał na miejscu i osierzeliwał się do chwili wyczerpania amunicji. Wówczas to Niemcy dopadli stanowiska, w którym leżał ranny powstaniec i w bestialski sposób, kolbami oraz bagnetem, dobili rannego. [...] W trakcie pogrzebu nieoczekiwanie zjawili się niemiecki patrol, który nakazał otworzyć trumny. Po jej oględnyim sprawdzeniu trzykrotnie oddał salwę w powietrze. Franciszek Ozdyk pośmiertnie odznaczony został Medalem Niepodległości i Krzyżem Powstańczym. Gdy w 1921 r. społeczeństwo Paterka ufundowało pomnik walczącym i poległym miejscowym powstańcom, na jednej z tablic zamontowanych na pomniku wyryto nazwisko Franciszka Ozdyka. Pomnik chociaż już bez tablic i po latach hitlerowskiej okupacji odbudowany w zmienionej formie, stoi nadal w tym samym miejscu [...]. Grób Franciszka Ozdyka w latach 90-tych XX wieku zaewidencjonowany został jako miejsce pamięci Gminy Nakło nad Notecią. We wrześniu 2006 r. rodzina Franciszka Ozdyka ufundowała nowy nagrobek z wyrytym na nim krzyżem powstańczym”.

¹¹ Akt zgonu USC Poznań, nr 174 1920/II, syn Stanisława i Antoniny z domu Skóra, handlarz, zamieszkały w Poznaniu, ul. Augustyna Szamarskiego 29.

Szymański Wojciech	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	I Batalion Pułku Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka
Śniegowski Maksymilian	szeregowy	* 1899	Radomice	b.d.	b.d.	† 8.01.1919	poległ	Januskowo Kujawskie	Pęchowo gm. Żłotniki Kuj.
Śrama Michał ¹²	szeregowy	* 27.07.1900	Głuchowo	Żelazkowo	4 Kompania Gnieźnieńska	† 7.02.1919	poległ ¹³	Murowaniec	Rynarzewo gm. Szubin
Tyczka Leon	szeregowy	* 24.10.1901	b.d.	Wylatowo	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka
Wesoł Jan	b.d.	b.d.	b.d.	Buszkowo	Kompania Szubińska	† 30.01.1919	zmarł	Jaruzyn ¹⁴	b.d.
Wiewiórkowski Władysław	podporucznik	* 24.05.1883	Biezdrowo	Bugaj	Batalion Wrzesiński	† 15.01.1919	zmarł w niewoli ¹⁵	Bydgoszcz ¹⁶	Miłostaw gm. Miłostaw
Wiśniewski Jan	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki	Brzoza gm. Nowa Wieś Wielka
Wojciechowski Stanisław	kapral	* 12.10.1892	Roszki	Korytnica	Batalion Wrzesiński	† 29.05.1919	zmarł w niewoli	Bydgoszcz ¹⁷	Bydgoszcz

¹² Według PW Michał Śrama i Michał Śron to ta sama osoba.¹³ APB sygn. 24348 – wskutek eksplozji granatu ręcznego.¹⁴ CAW – Jaruzyn.¹⁵ BUPW 1, s. 216 – syn Andrzeja i Marii z domu Nawrot, „[...] 8 I 1919 r., w trakcie walk pod Szubinem [...] Niemcy otoczyli ze wszystkich stron powstańców, doszło do walki wręcz. Wiewiórkowski znajdował się w tyralierze. Z ręką na temblaku, bronił się z pistoletem. Kilkakrotnie ranny dostał się do niewoli. Zmarł w niemieckim szpitalu wojskowym w Bydgoszczy 13 stycznia 1919 r. [...] odznaczony pośmiertnie Virtuti Militari 5 kl.” SBPW, s. 401 (tu też zdjęcie) – syn Ignacego i Marii z domu Nawrot.¹⁶ Ranny pod Szubinem 8-11.01.1919 r.¹⁷ Ranny pod Szubinem 8-11.01.1919 r.

Woźniak Ignacy	szeregowy	* 1.02.1899	Lubostroń	Smerzyn	3 Kompania 9 Pułku Strzelców Wielkopolskich	† 18.04.1919	poległ	Kolankowo	Łabiszyn gm. Łabiszyn
Woźniak Jan	szeregowy	* 3.03.1900	Kołodziejewo	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 3.02.1919	zmarł w niewoli	Bydgoszcz ¹⁸	Mogilno gm. Mogilno
Zięba Andrzej	saper	b.d.	b.d.	b.d.	1 Batalion Saperów	† 17.02.1920	zmarł z chorób	Bydgoszcz	Bydgoszcz

Wykaz poległych powstańców wielkopolskich pochowanych na terenie dzisiejszego powiatu bydgoskiego

Brzoza gmina Nowa Wieś Wielka – wzgórze na tzw. „Kozaku” obok kościoła parafii
pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski

Nazwisko i imię	Stopień	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania	Oddział	Data śmierci	Jak umarł	Miejsce śmierci
Chęsiak Stanisław	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki
Ciesielski Tadeusz	szeregowy	b.d.	b.d.	Chomiąża Szlachecka	2 Kompania Pułku Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki
Górny Walenty	szeregowy	* 8.02.1901	Wylatowo	Wylatowo	2 Kompania Pułku Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki
Krupski Marian	szeregowy	b.d.	b.d.	Września	3 Kompania Pułku Grenadierów Kujawskich	† 19.01.1919	poległ	Chmielniki
Krzywiński Maksymilian	szeregowy	* 13.08.1899	Toruń	Toruń	2 Kompania Pułku Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki

¹⁸ CAW – Chmielniki.

Łysiak Józef	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 21.01.1919	poległ	Chmielniki
Mysłiński Kacper	szeregowy	* 30.12.1894	Stany Zjednoczone	Kuśnierz	2 Kompania Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki
Skrysiak Józef	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 21.01.1919	poległ	Chmielniki
Szmytkowski W.	szeregowy	b.d.	b.d.	Września	b. d.	† 20.01.1919	poległ	Brzoza
Szymański Wojciech	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	1 Batalion Pułku Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki
Tyczka Leon	szeregowy	* 24.10.1901	b.d.	Wylatowo	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki
Wiśniewski Jan	szeregowy	b.d.	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 20.01.1919	poległ	Chmielniki

Bydgoszcz – cmentarz Nowofarny parafii pw. św. Mikołaja przy ul. Artyleryjskiej

Nazwisko i imię	Stopień	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania	Oddział	Data śmierci	Jak umarł	Miejsce śmierci
Burak Franciszek	szeregowy	* 13.03.1891	b.d.	b.d.	Pułk Grenadierów Kujawskich	† 3.02.1919	zmarł w niewoli	Bydgoszcz
Filipowski Władysław	b.d.	* 14.09.1873	b.d.	b.d.	b.d.	† 12.01.1919	zmarł	b.d.
Knak Wojciech	b.d.	* 21.04.1896	b.d.	b.d.	b.d.	† 22.01.1919	zmarł w niewoli	Bydgoszcz
Kulik Bolesław	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	† 28.04.1919	poległ	pod Bydgoszczą
Lautenslager Grzegorz	szeregowy	* 6.01.1897	b.d.	b.d.	3 Kompania Gnieźnińska	† 23.01.1919	zmarł z ran ¹⁹	Paterek

¹⁹ CAW – poległ.

NN ²⁰	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	† 1919	zmarł w niewoli	b.d.
Piwkowski Kazimierz	b.d.	* 23.01.1894	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	† 24.01.1919	zmarł w niewoli	Bydgoszcz
Tobiszewski Jan	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Wojciechowski Stanisław	kapral	* 12.10.1892	Roszki	Korytmica	Batalion Wrzesiński	† 29.05.1919	zmarł w niewoli	† 17.02.1920	zmarł z chorób	Bydgoszcz ²¹
Zięba Andrzej	saper	b.d.	b.d.	b.d.	1 Batalion Saperów	† 17.02.1920	zmarł z chorób			Bydgoszcz

Koronowo gmina Koronowo – cmentarz parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny Kolegiata
– tzw. stary cmentarz przy ul. ks. Józefa Poniatowskiego

Nazwisko i imię	Stopień	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania	Oddział	Data śmierci	Jak umarł	Miejsce śmierci
Derda Michał ²²	b.d.	b.d.	b.d.	Jaksice	b.d.	b.d.	poległ	Chrośna
NN								

²⁰ Według BUPW 3, s. 153-157 na cmentarzu Nowofarnym parafii p.w. św. Mikołaja przy ul. Artyleryjskiej w Bydgoszczy pochowano szczątki nieznanego powstańca wielkopolskiego, rannego 16.06.1919 r. pod Murowanem i wziętego do niewoli, w której zmarł. Pogrzeb odbył się 26.06.1919 r., a 9.08.1925 r. uroczystie odsłonięto na jego mogile Pomnik Nieznanego Powstańca Wielkopolskiego. Zniszczyli ją Niemcy w 1939 r., a szczątki zabezpieczyli i zniszczyli. Pomnik Nieznanego Powstańca Wielkopolskiego ponownie, ale w innym miejscu, odsłonięto 27.12.1968 r.

²¹ Ranny pod Szubinem 8-11.01.1919 r.

²² Być może jest to Michał Dyrda pochowany w Solcu Kujawskim.

Solec Kujawski gmina Solec Kujawski – cmentarz parafii pw. Stanisława Biskupa i Męczennika

Nazwisko i imię	Stopień	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania	Oddział	Data śmierci	Jak umarł	Miejsce śmierci
Dyrda Michał ²³	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	† 1919	poległ	Chrośna
Piotrowski Franciszek	b.d.	b.d.	b.d.	Pęchowo	b.d.	b.d.	poległ	Wielka Dąbrowa – Chrośna

Osoba, która zmarła w Bydgoszczy i pojawia się na listach strat Powstania Wielkopolskiego, ale jej związek z wydarzeniami nie jest pewny – ze względu na datę śmierci

Nazwisko i imię	Stopień	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania	Oddział	Data śmierci	Jak umarł	Miejsce śmierci	Miejsce pochówku
Zmysliński Józef	szeregowy	* 1900	b.d.	b.d.	61 Pułk Piechoty	† 3.04.1920	zmarł z chorób	Bydgoszcz	Koźdrab gm. Janowiec Wielkopolski

²³ Być może jest to Michał Derda pochowany w Komorowie.